

ЗВІТ
кафедри загальної та регіональної географії про проведення
Всеукраїнської наукової конференції
«VI Сумські наукові географічні читання»

Дата проведення. Конференція проходила 15-17 жовтня 2021 р. на базі природничо-географічного факультету СумДПУ імені А.С. Макаренка та Державного історико-культурного заповідника у м. Путивлі.

Мета заходу. Підведення підсумків наукової діяльності викладачів кафедри загальної та регіональної географії, членів географічного товариства, співпраця науковців різних установ, які працюють у різних галузях географії. Оптимізація освітнього процесу з географії у закладах загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти, координація їх спільної дослідницької діяльності, встановлення зв'язків між науковцями, підвищення наукового рівня географічних досліджень, удосконалення методики викладання географічних дисциплін, привернення уваги до регіональних географічних студій, зокрема природоохоронної тематики.

Співорганізатори конференції: кафедра загальної та регіональної географії СумДПУ імені А.С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства.

Учасники конференції. У роботі конференцій взяли участь понад 60 учасників з України, що представляли

- науково-дослідницькі та природоохоронні установи: Національний ботанічний сад імені М.М. Гришка НАН України, Український гідрометеорологічний інститут ДСНС України та НАН України, Інститут економіки промисловості НАН України, природний заповідник «Михайлівська цілина», парк природи «Беремицьке»;

- університети класичного типу: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Ніжинський державний університет, Сумський державний університет;

- педагогічні університети: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Тернопільський національний педагогічний

університет імені В. Гнатюка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького;

- університети іншого профілю: Національний університет цивільного захисту України, Уманський національний університет садівництва, Луцький національний технічний університет, Харківський національний університет міського господарства імені А. М. Бекетова, Національний транспортний університет;

- заклади позашкільної та професійно-технічної освіти: Комунальний заклад Сумської обласної ради – обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю, Полтавський обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді, Ручківський ЗЗСО І-ІІ ст. Петрівсько-Роменської сільської ради, Сумська обласна гімназію-інтернат для талановитих та творчо обдарованих дітей, Конотопська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №10, Кременський ліцей №5 Кременської міської ради Луганської області, Лебединська спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 7, Мала Академія наук, ДПТНЗ «Недригайлівське вище професійне училище» та інші.

Серед учасників конференції 15 докторів наук/професорів, 34 кандидати наук/доценти.

Програма конференції. Програма конференції додається. Електронна версія програми доступна за посиланням: https://pgf.sspu.edu.ua/images/2021/10/18/Conference_programme_2021_cb338.pdf

Збірник матеріалів конференції. За результатами роботи укладено електронний збірник матеріалів конференції: Шості Сумські наукові географічні читання: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (Суми, 15-17 жовтня 2021 р.) [Електронний ресурс] / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства; [упорядник Корнус А. О.]. Елект. текст. дані. Суми. 2021. 235 с. 1 електр. опт. диск (CD-R). Текст збірника доступний за посиланням: https://pgf.sspu.edu.ua/images/2021/geografia/Conferences/chitannya_2021_cc0dd.pdf

РІШЕННЯ

Всеукраїнської наукової конференції «VI Сумські наукові географічні читання» (м. Суми, 15-17 жовтня 2021 р.)

Заслухавши наукові доповіді та повідомлення науковців, які працюють у різних галузях географії та освітян, що займаються викладанням географії у

зкладах вищої, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти учасники конференції вказують на необхідність координації їх дослідницької діяльності, встановлення зв'язків між дослідниками, сприяння їхньому творчому й професійному зростанню. Визнати необхідним підвищення наукового рівня географічних досліджень, удосконалення методики навчання географії, вироблення підходів до географічного вивчення природи, населення та господарства Сумської області та інших регіонів України, географічних аспектів природно-суспільної взаємодії.

За результатами зроблених доповідей та їх обговорення, наукової дискусії з названих проблемних питань учасниками наукової конференції вироблено низку рекомендацій з подальшого розвитку та удосконалення географічної науки та освіти, які увійшли до наведеної нижче ухвали. Учасники наукової конференції

УХВАЛИЛИ:

1. Вважати необхідним посилення регіональних географічних досліджень, передусім у царині природоохоронної діяльності, моніторингу геоекологічної ситуації, кліматичних змін та розроблення адаптаційних заходів до них. Також актуальними напрямками таких досліджень є гідрологічні, метеорологічні дослідження, природоохоронна діяльність та оцінка антропогенних навантажень на регіональні природно-територіальні комплекси, вивчення регіональних економічних процесів, соціально-демографічних показників населення, історико-географічний студій.

2. Підтримати процес удосконалення освітнього процесу з географії у шкільній, позашкільній, професійно-технічній та вищій освіті, зокрема формування у здобувачів освіти компетенцій ініціативності та підприємливості, топонімічних знань, навичок польових досліджень засобами географічної освіти.

3. Констатуючи недостатню кількість годин, відведених на виконання практичних робіт та власних учнівських досліджень, передбачених навчальною програмою з географії, замалу кількість годин на вивчення шкільного курсу «Україна і світове господарство», де розглядаються достатньо складні для розуміння дев'ятикласниками теми, недостатню кількість годин на вивчення курсу «Географічний простір Землі» в 11-му класі, клопотатися перед Головним управлінням загальної середньої та дошкільної освіти МОН України, відділом змісту освіти МОН України, Інститутом модернізації змісту освіти МОН України щодо перегляду змісту підручників та збільшення кількості годин на вивчення шкільного курсу географії.

4. Вважати необхідним пристосування шкільної програми з географії до змін та вимог Нової української школи (НУШ), що суттєво ускладнили вивчення географії у закладах загальної середньої освіти.

5. Підтримати клопотання учасників конференції В.В. Вертеля, А.О. Корнуса і Г.І. Вертель щодо розширення меж ландшафтного заказника місцевого значення «Урочище довжик» на землях Білківського старостинського округу Тростянецької міської територіальної громади Охтирського району Сумської області за рахунок земельних ділянок, що мають наступні кадастрові номери: 5925080400:00:002:2406, 5925080400:00:002:2407, 5925080400:00:002:2414, 5925080400:00:002:2415, 5925080400:00:002:2413, 5925080400:00:002:2405, 5925080400:00:002:2404.

6. Підтримати думку учасників конференції О.В. Панченка і В.В. Мовчана, щодо доцільності включення системи байрачно-балкових урочищ на межиріччі Псла та Хоролу як природоохоронної території (урочище «Петрів Байрак» та балка «Кабанівка», що знаходиться між трьома селами: Березова Лука, Рашівка та Харківці колишнього Гадяцького району Полтавської області) до складу регіонального ландшафтного парку «Гадяцький».

7. Підтримати пропозицію учасників конференції Г.Я. Касьяненка і С.В. Мацака, щодо необхідності включення спостережень за концентрацією флуоридів у поверхневих водах і ґрунтах Сумської міської ОТГ до програми спостережень суб'єктів Державної системи екологічного моніторингу.

8. Просити керівників ЗВО, що мають у своїй структурі інститути/факультети та кафедри, які здійснюють підготовку фахівців-географів, довести до відома працівників цих кафедр (інститутів/факультетів) інформацію про рішення, прийняті під час проведення наукової конференції «VI Сумські наукові географічні читання» з метою поширення зазначеної вище інформації серед географічної спільноти та інших зацікавлених осіб.

9. Вважати доцільним продовжувати взаємодію та обмін досвідом з іншими установами та організаціями, що працюють у галузі географічної науки та освіти. Наступні VII Сумські географічні читання провести у 2022 р.

10. Довести прийняте рішення даної наукової конференції до Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти МОН України, Науково-методичної підкомісії зі спеціальності 106 Географія Науково-методичної ради МОН України, Вченої ради Українського географічного товариства, Відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту загальної середньої освіти в Новій українській школі Інституту модернізації змісту освіти МОН України, Вченої ради Українського метеорологічного та гідрологічного товариства.

Рішення учасниками наукової конференції прийняте одноголосно.